

Lausunto

10.09.2018

Asia: VM048:00/2017, VM/1353/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi kuntien ja maakuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Luonnoksesta yleisesti

Lainsäädännön tarkoituksena lienee, että kuntien, kuntayhtymien sekä valtion on mahdollista hyödyntää samoja yhteisesti määritettyjä ja automaattisesti tuotettuja taloutta kuvaavia tietoja omissa päätöksentekoprosesseissaan siten, että tiedot ovat oikeaan aikaan ja avoimesti sekä riittävän kattavasti ja vertailukelpoisesti eri päätöksentekijöiden saatavilla. Tietoja pääsee hyödyntämään kaikille avoimen raportointipalvelun kautta. Taloustiedon raportoinnin yhtenäistäminen kehittää toivottavasti kuntia koskevan julkisen talouden suunnitelman ja kuntatalousohjelman muodostumista. Jotta muutoksen kaikki mahdolliset hyödyt pystytään hyödyntämään täysimääräisinä, tulee muutoksen toteutuksen läpiviennin olla valtion taholta hyvin ohjattua ja ohjeistettua. Vain yhteistyöllä pystytään välttämään muutokseen liittyviä riskejä, joita aiheutuu siitä, että jokainen toimija huolehtii itsenäisesti oman toimintaympäristönsä saattamisesta automaattisen raportoinnin edellyttämään valmiuteen ja tekee muutokseen liittyviä ratkaisuja ja määritysten tulkintoja ensisijaisesti omasta näkökulmastaan.

Muutoksen läpivienti tulee olemaan taloudellisten ja henkilöstöressurssien osalta kunnille haasteellinen.

Kaiken kaikkiaan esitysluonnos antaa kovin myönteisen kuvan taloustietojen tuottamisen ja raportoinnin vaikutuksista, kustannusten alenemisesta ja etenkin muutosprosessin käytännön toteutuksesta. . Kyseenlaiseksi jää myös ehdotuksessa esitetty vaikutus toiminnan uudelleen organisoimisesta syntyvien henkilötyö-panosten vapautumiseen kunnan muihin toimintoihin. Esityksen tavoitteena on, että kunnan asukkailla on muutoksen jälkeen nykyistä avoimemmin saatavissa tietoa kunnan tilanteesta ja palveluiden kustannuksista. Esityksessä ei oteta kantaa siihen, kuinka taataan, että avoimesti saatava tieto on ymmärrettävässä muodossa. Esityksestä ei myöskään ilmene, kuinka hyödyllistä tuotettu tieto tulee olemaan kuntalaisille.

Merkittävä muutos tulee olemaan palvelukohtaisista kustannustiedoista toiminta sekä kustannustietojen kerääminen, keräämisen automatisointi sekä tietojen vertailukelpoisuuden varmistaminen

Esitetyn toimintamallin aiheuttamat vaikutukset

Talousraporttien määrämuotoinen lähettäminen edellyttää muutoksia kuntien raportointijärjestelmiin sekä raportointiin kehitettyjen JHS-suositusten käyttöönottoa kirjauksia tehtäessä.

Esitetyn toimintamallin vastuiden selkeys

-

Esitetyn toimintamallin toimeenpanon edellyttämät toimenpiteet kunnissa

Tilikartan muokkaaminen taksonomian mukaiseksi, palveluluokituksen vaatimat tiedot organisaatorakenteeseen tai muuhun tiliöintitunnisteeseen, integraatorajapinnat. Koulutukset uudelle toimintatavalle organisaatiossa

Millaista tukea tarvittaisiin esitetyn raportointimallin onnistuneeseen toimeenpanoon

Selkeä ohjeistus siitä, missä kohtaa asiat muuttuvat niin merkittävästi että ne on osattava ottaa huomioon

Paananen Mari
Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia